

(عربلرک فن جغرافیایہ خد منتری) (مابعد)

عرب لر بینند. فن جغرافیاك ترقیبسنی موجب اولان اسبابك
باشلیجده سی فتح و تسخیر اولسان ممالك احوالك بر تفصیل مقام
خلافه عرض اولمیشدر. خلفای عباسیهدن متوکل زماننده
برجوق جغرافیا کتابی تألیف اولمیشدر. از جمله بغداد علما سندن
وخلفه مشارالیهك مقربانندن ابوالعباس احمدك (فوح البلدان)
اسمده کتابی آثار معتبره دندر. کتاب مذکور ده عربك بر الشام
وقیسریس جزیره سی وارمنستان و مصر و اندلس ممالك
نه وجهله فتح ایندکری و دین مبین اسلامك ماوراءالنهر و سمر
و ایران ممالكنده از مدت طرفنده فصل منشر اولدیغی ذکر و بیان
و ممالك مفتوحه نك و کوفه و بصره و بغداد کبی تأسیسکرده اهل
اسلام اولان بعض بلادك احوال و کیفیات درج و بیان
قلمشدر

هر برك هم متوالیه سی اثری اولمق اوزره دنیاقدمای یونان و رومالورك
ییلدیكى حالده قالمیوب اهل اسلام و تحت حكومتلرنده بولسان
مال واقوام بحر محیط غربی سواحلندن چاپونیا طرفلرینه

و جزیره العرب بك جهت جنوبيه سندن جبل قوقاسك شمال طرفلرينه
 قدر كمال سر بستی و امنيت ايله آمد شد ايتد كلرندن ممالك شرقيه
 ايله ممالك غربه بيننده بحرا اقد كز و بحر محيط هندی و برا سوريه
 و ايران ممالكی و ما وراء النهر و تاتارستان ايله مختابره
 اولنور ایدی

ابن خوردا دبه لقبيله مشهور ابو القاسم عبداه بن احمدك (كتاب
 المسالك والممالك) نام بر اثری دخی فن جغرافیه مؤلفات
 مشهوره دندز

مؤلف مومی الیه خلفای عباسیه دن معتمدك زمان حكومتده
 جبال ایلانده پوسته و ضابطه ناظری اولوب بعده خلیفه
 مشار الیه نزدنده كسب تحیر و اعتبار ایلدیكى و بوجمله حال
 و موقعی تحقیقات مهمه اجرا سنه مساعد بولدیغی جهتله هر برائتك
 و خصوصیه فرات و شط العربك سقی ایتدیكى محلك و یركو
 و طرق و مسالكنى ضبط و تحقیق ایلشدر

ابوالفرج دینكله معروف قسودامدك واحد بن ابو یعقوبك فن
 جغرافیه دائر تالیفاری اولدیغی جغرافیون عربدن مشهور مسعودی
 و ادريس كتابلرنده ذكر و بیان ایلشلردر

مومی الیه ابوالفرج فی الاصل خرسینان اولوب بعده اهتدا ایتش
 و بغداد اقلانده بعض خدمات مهمه ده استخدا م اولمشدر
 مومی البسه حكمت و ادیبانه بد طولی صاحبی اولدیغی مثلواصول
 حسابیه ده دخی زیاده مهارتی اولوب بوفك موجودی حكمنده ایدی
 ۳۳۷ سنه هجریه سنه (كتاب صنعة الكتابه) نام كتابی تالیف
 ایتشدر اشو كتاب یدی بابه و هر باب دخی فصول عدیده یه

مقسمدر . کتاب مذکور ده دوا بر عسکریه و ملکیه اقلانده
مرعی اولان اصول بیان اولندقدن صکره سندات و فرمان وسأره
صورتلری دخی علاوه قلمش و پوسته موققلری و بونلرک بیننده
اولان مسافات وهر برایتک کرک عینا کرک نقدا مقدار وارداتی
بر تفصیل کوسرتمشدر . بوندن بشقه ایرانک قبل الاسلام مقدار
وارداتنه و اهل اسلامک فتوحاتنه دأر معلومات مفیده بی
مستلدر

برمنوال محرر مومی الیه احمد بن ابویعقوب مأمورین دولتدن
ارلدیغندن ملکیتک احوالنه دأر تحصیل معلومات ایتمک کند و سنجه
سهل اولدیغنی جهتله (کتاب البلاد) عنوانیه دیگر بر کتاب دخی
تألیف ایتشد . مؤلف مومی الیه سن صباوتندنبرو ممالک اجنبیه
احوالنه کسب اطلاع حریص اولوب بر مدت دخی سیاحت ایله اخذ
ایده یلمش اولدیغنی معلوماتی کتاب مذکورده بیان ایتشد .
مؤلف مومی الیه بوندن بشقه افریقیه و اطاولی تاریخی یازمش ایسه ده
بونلر ایوم مفقوددر

خلفای عباسیه دن مأمون خلیفه نک علوم ریاضیه حفته
وقوعبولان تشویقات و اقداماتک جلد آثارندن اوله رق جزیره
حوران حوا ایسنده واقع بطنان نام قریه دن محمد بن جابر اسمند
بر ذات ظهور ایله ریاضیه پک چوق خدمت ایتشد . فاضل
مومی الیه مدت عمرینی رصد کواکبه حصرا یلدیکندن مدار شمس
مائل اولدیغنی و شمس دخی بونک مرکزنده واقع اولیوب بر طرفنده
بولندیغنی بیان و شمسک حرکت متوسطه سنیه و اعتدال نقطه لرینک
استقبالنی تعیین ایتشد . مومی الیه نک ریاضیه نتیجه مذهب

مخصوصی اولوب علوم مذکوره اربابندن پک چوغی ائریته
 افتقا ایتساردر
 هجرت نبویه تک در بیوز تاریخنده پک چوق جغرافیون ظهیره
 کلوب بونلرک ایل مشهورری خراسان وماوراءالنهرده سامانیان
 خانداندن ابوعبداه محمد بن احمد ایله جهلایددر . بوزات ملوک
 سامانیه دن اسماعیل بن احمد ک خلئی زمانلرنده مسندرفیع
 وزارتده بولندیغدن ممالک اجنبیه تک وخصوصیه خراسانه
 همج وارا اولان ممالکک احوالی تحقیق واطرافدن وارد اولان
 سیاحتینی نزدینه جلب ایله سیر و سفر ایتدکلری مملکتلرک احوالی
 سؤال ایدرایدی . بو وجهله حاصل ایتدیکی معلومات مومی الیهک
 امریله جمع وتدوین اولنه رقی (کتاب المسالک فی معرفه الممالک)
 اسمنده برکتاب تألیف قلمشدر . فقط کتاب مذکور ختامپذیر
 اولقس سزین ککند و سنک وفاتی وقوعنه مبنی ناقص
 قاله رقی همدان علماسندن ابن فقیه دیلمکله معروف ابوبکر احمد
 بن محمد کتاب مذکوری اختصار ایتشدر . سالف الذکر مسعودی
 هندستاندن بحر محیط غربی یه قدر ممتد اولان ممالک اسلامیه تک
 هر طرفنده سیر و سیاحت ایدوب خصوصیه ایران و هندستان
 وسیلان اطهسی وماوراءالنهر و ارمستان و سواحل بحر خزر
 ومصر و اسپانیای و روم دولتی زیر حکومتنده بولنان ممالکی
 کورمش و حتی چینه قدر کتمشدر . مؤلف مومی البیه منقولات
 و معقولاتده ید طولی صاحبی اولدیغی جهله کشت گذار ایتدیکی
 مملکتلرده ارباب معارف ایله ملاقات والقت ایدرک اورالک احوال
 سابقه ولاحقه لرینی کرکی کپی تحقیق ایتشدر . تألیفاتیک اکثر بیسی

وازجملہ (اخبار الزمان) نام کتابی ضایع اولمشدر. مؤلف مومی
 الیہک فن جغرافیادہ بر کتاب مخصوصی یوغبسدہ
 تألیفاتیک اکثریسی فن مذکورہ دائرک چوق معلوماتی شامل
 اولوب بالخصوص (مروج الذهب) نام کتابندہ خلقت عالم حقندہ
 یونان و هند و مجوس حکما سنک اقوالنی بیان و محاکمہ ایتد کدن صکرہ
 کرہ ارضک شکل و ہیئتنی تعریف و بطلمیوسک جغرافیارسالہ سنک
 الیوم مفقود عربی ترجمہ سندن بر چوق فقرات نقل ایتمش و ممالک
 مختلفہک احوال و کیفیاتنی و بونلردہ ساکن اولان اقوامک
 اخلاق و عاداتنی بیان ایتمشدر. بصرہ کورفرندن چینہ قسدر
 تمتد اولان بحارک بر قطعه جدولنی دخی تنظیم و تاریخ و جغرافیایہ
 واقوال حکمیہ دائر (کتاب التنبیہ والاشراف) اسمیہ بر کتاب
 تألیف ایتمشدر. جغرافیایہ دائر (کتاب العجائب) نام تألیف دخی
 مومی الیہک اسناد اولنور ایسدہ کتاب مذکور بر طاقم خرافاتی
 شامل اولدیتندن مؤلف مومی الیہ بونی کجلیکی زمانندہ تألیف
 ایتمش اولمسی مظنوندر. *اسمعیل بن جلال بن یحییٰ*
 مؤلف مومی الیہک معاصر لردن اولوب بعض عرب و ایرانلورک
 هندستان و چیندہ سیروسیاحتلرینہ دائر اولان کتابک مؤلف لردن
 اولان ابو زید حسن دخی جغرافیایہ چوق خدمت لری ایتمشدر.
 شویله کہ مومی الیہ بصرہ کورفرندہ واقع سیراف نام شہر
 اہالیسندن اولوب ممالک هند و چینہ عزیمت ایتامش اولدیغی
 خالدہ اورالک احوالنی بعض سیاحلردن تحقیق الیہ کتاب مذکورہ
 درج ایتمشدر. مذکور سیاحتنامہ فرانسزجہ ترجمہ سبیلہ برابر
 ۱۸۱۱ سنمیلادیہ سنبدہ پارسدہ طبع اولمشدر. *اسمعیل بن جلال بن یحییٰ*

هجرت نبویه نك ۳۳۱ تاريخ شده ميرزا ابودولاف بن محمد بن محمد نامنده
 بر ذات ظهور ايدوب تاتارستان كير وچين و هندستانه عزيمت
 ايتش و منظور نظر دقايقيني اولان احوالي شامل برسيا حتماه
 قلمه المشدر. كتاب مذکور اليوم موجود اولوب يالكر بعض فقره لری
 كتب سائر ده كور لمشدر. *ناله اناسيلى من و خسته من لاله*
 خليفه مقدر بالله اتل نهري داخلنده متمكن اولوب شرف اسلام ايله
 مشرف اولمش اولان بلغار قرانه سفير تعيين واعزام ايتديكي
 وقت سفارت معينه احمد بن فضلان نامنده بر ذات بولنوب
 مومي ايله كور مش اولديغي ممالك احوالي مبن برسيا حتماه
 تحرير ايتش واشبو سيا حتماه ده روسيه لورك اخلاق و عاداتي
 بيان صره سنده قادي تار ينك بطنلريني حاللرينه كوره تيمور ونحاس
 وكوش والتوندين معمول بر قوطي ايله ستر ايتدكلريني و بوقوطينك
 اوزرنده بر حلقه اولوب اورايه برخجرت علق ايتدكلريني و اولوقت
 هنوز خرسنيان اولد قنرى جهته انسان شكندده مصنوع
 وزمينه مر كوز انا جدن پتله بر سنش ايدوب حتى اشبو اصنامه
 اتمك و لطم و مسكرات تقديم ايتدكلريني حكمايه ايتشدر. كتاب
 مذکور اليوم موجود اولوب يالكر بعض فقره لری ديكر كتابلرده
 مشهود در *ناله اناسيلى من و خسته من لاله*

مومي اليه مسعود ينك ائرينه اقتضا ايتش اولان شيخ ابواسحق
 الفارسي ايله ابن خوقك تالينكرده لری اولان كتابلره دائر دخی بعض
 معلوماتك اعطاسنه ابتدار اولور شو يله كه مومي اليه شيخ ابواسحق
 ۳۴۰ سنه هجريه سنده سيبا ته جيقه رق هندستاندن بحر محيط
 قريبي به قدر ممالك اسلاميه ي كشت و كذار ايدرك كور مش

اولدینگی ممالکک احوالی مشعر (کتاب الاقالیم) اسمنده بر کتاب
تألیف المشرور مؤلف موسی ایله کتاب مذکورک ابتدائی مشرق
انوار اسلام اولان جزیره العربک احوالیله توشیح ایلوب
هر بر مملکتک احوالی بر فصل مخصوصده بیسان ایله برابر بر قطعه
خریطه سنی دخی علاوه ایلمشدر فقط تعریفات پک مکمل
وخریطه لر دخی درجات صحیحه اوزرینه مرتب دکلدر مع مابقه
کتاب مذکور اول زمان فن مذکورده تألیف اولسان کتابلرک
اک مکملی اولدیغندن بعده تصنیف اولمش اولان کتابلرک
ماخذی اولمشدر اصل اسمی محمد ابوالقاسم اولان ابن حوقل
مسعودی کبی بغداد اها لیسندن اولوب عهد شیبانیونرو
فن جغرافیايه کمال درجه رغبتی اولدیغی واول اثنا ده خلفای
عباسیه تک شوکت و اقتدارلی محو اولق درجه سنه کلوب
مقر خلافت اولان بغداد شهری دخی ازاله کچمش اولدیغندن
ممالک اسلامیه سراپا بر حال تشویش واختلالده بولندیغی
جهتله ۳۳۰ سنه هجریه سی شهر رمضان شریفته دارالاسلام
بغداددن حرکت وممالک اسلامیه تک پک چوق محللرینی سیر
وتماشا ایله عودتنده (کتاب المسالك) والممالک نامیه بر کتاب
تألیف المشرور

مسعودی وشیخ ابواسحق الفارسی وابن حوقل اثنا ده سیاحتلرند
خلفای ال بوید حکمنده اولان شیراز شهرنده بر جمعیت ریاضون
تشکیل ایتمش وخلفای مشارالیه من عضدالدوله علوم وفنونه
وخصوصیه علم هیئتله پک راغب اولدیغندن مشهور زیج صاحبی
ابوالقاسم ایله عبدالرحمن بن عربن محمد بن سهل الصوفی نام

